

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΕΛΟΥΣ

ΝΙΚΟΥ Α. ΒΕΗ.—α) *‘Ο Ρήγας καὶ ὁ F. Harring.* β) *Ἀνάλεκτα περὶ τοῦ Ἀδαμαντίου Κοραΐ ἐκ γερμανικῶν μάλιστα πηγῶν.*

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΜΗ ΜΕΛΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ.—*Ἄγνωστος κώδιξ Ἐφημερίδων Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου, ὑπὸ Γεωρ. Π. Κουρνούτου.* Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Σ. Κουγέα.

Κωνσταντῖνος Καρατζᾶς ὁ Μπάνος.—Γόνος τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν φαναριωτῶν ἀρχόντων Καρατζᾶδων, ὁ συγγραφεὺς τῶν *Ἐφημερίδων*, ἔζησε κατὰ τὸ δευτερον ἡμισυ τοῦ ΙΗ' καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ' αἰῶνος. Ἦτο υἱὸς Νικολάου Καρόλου Καρατζᾶ τοῦ Μεγάλου Κομίσου καὶ τῆς Κασσάνδρας Βλαστῆς, ἀνεψιὸς δεύτερος τοῦ Μεγάλου Διερμηνέως Σκαρλάτου Γ. Καρατζᾶ καὶ τοῦ Πατριάρχου Ἰωαννικίου καὶ ἐξάδελφος δεύτερος τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Νικολάου Κωνσταντίνου Καρατζᾶ.

Τυχὼν ἐπιμεμελημένης παιδεύσεως εἰσῆλθεν ἐνωρὶς εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πολιτικῆς ἐν ταῖς Ἡγεμονίαις, ὅπου ἀνελθὼν εἰς τὰ πλεῖστα τῶν ἀξιωματῶν ἔλαβε καὶ τὸν τίτλον εὐγενείας τοῦ Μπάνου.

Αἱ Ἐφημερίδες τοῦ Καρατζᾶ.—Καθ' ὅλον τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἐν τῇ πολιτικῇ ἀναστροφῆς του, ὁ Καρατζᾶς ἐσημείωνεν ἐν εἴδει ἡμερολογίου εἰς εἰδικὰ πρὸς τοῦτο κατὰστιχα τὰ σπουδαιότατα τῶν χρόνων του γεγονότα, ἐπιγράφων ταῦτα μὲ τὸν συνήθη τότε τίτλον *Ἐφημερίδες*.

Ἡ ὑπὸ τὸν τίτλον λοιπὸν τοῦτον γνωστὴ χρονογραφία τοῦ Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου παρεδόθη εἰς ἡμᾶς ἐκ τριῶν αὐτογράφων του κωδίκων. Οὗτοι εἶναι: 1) Ὁ ὑπ' ἀριθ. 201α' τῆς ἐν Πετροπούλει Δημοσίας Αὐτοκρατορικῆς Βιβλιοθήκης, περιλαμβάνων γεγονότα τῶν ἐτῶν 1777-1780, 2) ὁ ὑπ' ἀριθ. 768 τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Μετοχίου τοῦ Παναγίου Τάφου, περιλαμβάνων γεγονότα τῶν ἐτῶν 1789-1790 καὶ 3) ὁ ὑπ' ἀριθ. 201β' τῆς αὐτῆς ὡς ἂν ἐν Πετροπούλει Βιβλιοθήκης, περιλαμβάνων γεγονότα τῶν ἐτῶν 1808-1811.

Αἱ *Ἐφημερίδες* δὲ αὗται ἐξεδόθησαν ὑπὸ Ἀ. Παπαδοπούλου-Κεραμέως ἐν τῇ σειρᾷ τῶν ὑπὸ τῆς Ρουμανικῆς Ἀκαδημίας ἐκδιδομένων *Documente privitoare la Istoria Românilor*, ἐν τόμῳ XIII (Βουκουρέστιον 1909) ἐν σσ. 77-158 καὶ 537-551 μετὰ εἰσαγωγικοῦ σημειώματος ἐν σσ. γ'-δ'. Ἐν τῇ ἐκδόσει ὅμως ταύτῃ ὁ Κεραμεὺς κατεχώρισε τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος 768 (ἐν σσ. 115-119 καὶ 537-551 ἐνθ' ἂν.), παραλιπὼν πλεῖστον μέρος αὐτοῦ, ἥτοι τῶν φφ. 46^v-48^v (πλὴν τμήματός τινος τοῦ τελευταίου), 52^r (ἀπὸ τοῦ μέσου)-53^r, 54-58^v (πλὴν τμήματός τινος τοῦ τελευταίου), 59^r-60^r, 63^v-64^r, 66^r-86^v καὶ 87^v-89. Καὶ τοῦτο, διότι—ὡς

ὁ ἴδιος μᾶς πληροφορεῖ, ἔνθ' ἀν. σ. δ' — εἶχεν ἀπολέσει τινὰ τῶν φύλλων τοῦ ἀντιγράφου του, ὅπερ κατὰ τὸ ἔτος 1881 εἶχε λάβει.

Τὰ παραλειπόμενα δὲ ταῦτα, ἀναφερόμενα εἰς τὸ ἀπὸ Μαρτίου μέχρις Ἰουλίου 1790 διάστημα, εἶναι σημαντικώτατα καθ' ὅσον περιλαμβάνουν ἀγνώστους πληροφορίες περὶ πλείστων ζητημάτων τοῦ διεξαγομένου τότε πολέμου τῆς Ὑψηλῆς Πύλης μετὰ τῆς Ρωσσίας καὶ Αὐστρίας, πολλὰ τῶν ὁποίων μάλιστα παρουσιάζουν ἰδιαιτερον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν Νεοελληνικὴν Ἱστορίαν, ὡς λ. χ. τὸ ἐν φφ. 71^v-72 καταχωριζόμενον «τακίρι» περὶ «τοῦ συμβάντος πολέμου μεταξὺ τῶν κουρσάρων καὶ τοῦ στρασκέρη εἰς τὴν ἄσπρην θάλασσαν», ὅπερ μᾶς παρέχει νέα στοιχεῖα περὶ τῆς ναυμαχίας τοῦ Λάμπρου Κατσώνη.

Ἐκ τῆς μελέτης τῶν τριῶν ὡς ἄνω σωζομένων κωδίκων τῆς χρονογραφίας τοῦ Καρατζᾶ, ὁ Κεραμεὺς προῆλθεν εἰς τὴν εἰκασίαν ὅτι δέον νὰ «... ὑπῆρχον καὶ ἕτεροι τέσσαρες ἢ πέντε ὅμοιοι διὰ τὰ ἔτη 1769-1776 καὶ 1781-1787, ὧν ἕκαστος ἐξ ἀναλογίας θὰ περιελάμβανε τριετεῖς ἢ ὑπερδιετεῖς ἐφημερίδας ὡς καὶ οἱ τρεῖς ἤδη γνωστοί. Ἄν δὲ ὁ Καρατζᾶς ἐξηκολούθησε τὸ ἐφημεριδογραφικόν του ἔργον καὶ μετὰ τὸ 1811^{ον} ἔτος, οὐδόλως εἶναι δυνατόν καὶ νὰ εἰκάζεται, διὰ τὴν παντελῆ ἄγνοιαν τοῦ χρόνου τῆς θανάσεως αὐτοῦ...» (ἐνθ' ἀν. σ. ε').

Ἄπορον τυγχάνει, πῶς ὁ σοφὸς ἐκδότης εἰς τοὺς ὑπολογισμούς του τούτους δὲν συμπεριλαμβάνει καὶ τὸ χάσμα τῶν ἐτῶν 1790-1807, διὰ τὸ ὅποιον ἐπίσης θὰ εἶδει νὰ ἀναζητήσωμεν καὶ ἑτέρους λανθάνοντας κώδικας· ἐπειδὴ πλήρης ἡ χρονογραφία τοῦ Καρατζᾶ πρέπει νὰ περιελάμβανεν ὁλόκληρον τὸ μακροχρόνιον διάστημα τῆς ἐν τῇ πολιτικῇ ζωῇ ἀναστροφῆς του, ἀπὸ τοῦ ἔτους δηλονότι 1769, ὅτε τὸ πρῶτον ἀναφέρεται ὡς γραμματεὺς τοῦ Ἡγεμόνος τῆς Βλαχίας Γρηγορίου Γκίκα (βλ. Ἀθαν. Κομνηνοῦ-Ὑψηλάντου, Τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν, σ. 450) μέχρι τοῦ μετὰ τὸ ἔτος 1811 θανάτου του.

Ἄγνωστος κῶδιξ τῶν Ἐφημερίδων τοῦ Καρατζᾶ. — Τοῦτο ἀκριβῶς ἐπιβεβαιοῖ ἡ ἀνέυρεσις νέου κώδικος, ἀγνώστου μέχρι τοῦδε — ἐξ ὅσων τοὐλάχιστον ἠδυνήθημεν νὰ ἐξακριβώσωμεν — περιλαμβάνοντος γεγονότα τῶν ἐτῶν 1790-1792 καὶ ἀκριβέστερον τοῦ ἀπὸ 21^{ης} Ὀκτωβρίου 1790 μέχρι 19^{ης} Μαρτίου 1792 διαστήματος. Ὁ κῶδιξ οὗτος ἀποτελῶν οἰκογενειακὸν κειμήλιον θρακὸς πατριώτου προσηνέχθη πρό τινος — καὶ διὰ τὰς περιστάσεις — πρὸς ἀγορὰν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἑλλάδος. Μὴ ἐπιτευχθείσης ὁμῶς τῆς ἀγορᾶς παρὰ τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης οὐδὲ παρ' ἄλλου τινὸς τῶν Ἰδρυμάτων τὰ ὁποῖα ἀκολούθως ὑπεδείξαμεν τῷ κατόχῳ, ἐζητήσαμεν παρ' αὐτοῦ τὴν ἄδειαν τῆς λεπτομεροῦς μελέτης τοῦ κώδικος καὶ τῆς σχετικῆς περὶ τῆς υπάρξεως καὶ τοῦ περιεχομένου του ἀνακοινώσεως, ἥτις καὶ εὐχαρίστως μᾶς παρεσχέθη.

Ὁ κώδιξ λοιπὸν οὗτος ἐν πρώτοις ὡς πρὸς τὸ σχῆμα ὁμοιάζει μὲ τὰ κοινὰ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐπιμήκη κατὰστιχα καὶ εἶναι ἐντελῶς διάφορος τῶν τριῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων κωδίκων. Ἀποτελεῖται ἐκ φφ. 166 διαστάσεων 500 X 194 χιλιοστῶν τοῦ μέτρου καὶ φέρει ἐκ χαρτονίου μετὰ ράχους βυρσίνης στάχωσιν ἡμι-κατεστραμμένην μὲ ἀπεσπασμένον τὸ β' φύλλον αὐτῆς. Εἶναι κατὰ τὰ λοιπὰ ἄριστα διατετηρημένος καὶ εἶναι, ὡς ἐξηκριβώσαμεν, ἰδιόγραφος τοῦ Καρατζᾶ. Ἀρχεται δὲ ἐν φ. 1 ὡς ἐξῆς: «αψή' 1790 Ὁκτωβρίου κα' δευτέρα. Ἀρχὴ σὺν θεῷ τῶν Ἐφημερίδων ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἀφ' ἧς ἐνδυθεις χιλᾶτι βασιλικὸν ἐνώπιον τοῦ ὑψηλοτάτου καϊ-μεκάμη Δαμάτη Μουσταφᾶ πασᾶ, ἐδιορίσθην Διερμηνευτὴς παρὰ τῆς Κραταιᾶς βασιλείας διὰ νὰ ἀκολουθῇσω μὲ τὸν πρέσβυν ἐνδοξότατον ρεκαίπ Μεκτουπτζισῆ Ἀζμῆ Ἀχμέτ ἐφένδης ἐκ τῆς Κρήτης, ὅπου στέλλεται ἐπιφέρων βασιλικά δῶρα ἐν τζελέγκι μὲ 525ε πριλλιάντε διαμάντια μεγαλοπρεπέστατον, καὶ ἐν Σολιταίρ πριλλιάντε δακτυλίδι πρὸς τὸν Γαληνότατον ρήγα τῆς Προυσίας Φρεδέρικον Γκιλλιόλμον».

Κατὰ μῆνα Ἰανουάριον τοῦ 1790 ἡ πρωσικὴ πολιτικὴ κατευθυνομένη ὑπὸ τοῦ Graf von Hertzberg συνεχιστοῦ τοῦ πολιτικοῦ σχεδίου Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, ἐπεδίωκεν, ὅπως διασώσῃ τὴν ἀκεραιότητα τῆς ὑπὸ τὰ κτυπήματα τοῦ ρωσικοῦ καὶ αὐστριακοῦ στρατοῦ κινδυνευούσης Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας πρὸς περιστολὴν τῆς ἐπεκτατικῆς διαθέσεως τῆς Αὐστρίας καὶ πρὸς ὄφελος τῆς ἰδίας αὐτῆς ἐν τῇ νοτιοανατολικῇ Εὐρώπῃ ἰσχύος. Πρὸς τοῦτο συνῆψε διὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβευτοῦ της von Diez συνθήκην συμμαχίας καὶ ἐπιμαχίας μετὰ τῆς Ὑψηλῆς Πύλης, ἡ κύρωσις τῆς ὁποίας θὰ ἐγίνετο πέντε μῆνας μετὰ τὴν ὑπογραφὴν της. Μετ' ὀλίγον ὁμως ἐπισυνέβη ὁ θάνατος τοῦ κυριωτέρου ἐχθροῦ τῆς Πρωσίας, τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας Ἰωσήφ Β'. Ἡ μετριοπαθὴς δὲ πολιτικὴ τοῦ διαδόχου του Λεοπόλδου καὶ ἡ ὁλονὴν αὖξουσα ἔντασις τῶν πολιτικῶν ἀνησυχιῶν περὶ ἐπικειμένων μεγάλων ἀνωμαλιῶν εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν ἰσορροπίαν ἔνεκεν τῆς ἐκτάσεως ἣν ἐλάμβανεν ἡδὴ ἡ ἐν Γαλλίᾳ ἐπανάστασις, ἤγαγον Φρειδερίκον Γουλιέλμον τὸν Β' εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ μεταβάλλῃ τὴν βᾶσιν τῆς πολιτικῆς τοῦ von Hertzberg, πρὸς τὴν ὁποίαν ἄλλωστε καὶ ἀπ' ἀρχῆς οὗτος προσωπικῶς διεφώνει, καὶ νὰ μετέλθῃ ὡς πρὸς τὴν κύρωσιν τῆς μετὰ τῆς Τουρκίας συνθήκης διπλωματικὴν παρελκυστικὴν τακτικὴν. Ἐκ ταύτης λοιπὸν ἀνησυχήσασα ἡ Ὑψηλὴ Πύλη, ἰδίᾳ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς πρὸς κύρωσιν τῆς συνθήκης ταχθείσης προθεσμίας, ἀπέστειλεν εἰς Βερολῖνον ἔκτακτον πρεσβευτήν, «ἰνβιᾶτον ἐξτραορδινάριον» τὸν Ἀζμῆ Ἀχμέτ ἐφένδην, ἀνεψιὸν τοῦ ἄλλοτε πρώτου ἐν Βερολίνῳ τούρκου πρεσβευτοῦ Ρεσμῆ Ἀχμέτ ἐφένδην, μὲ διερμηνέα τὸν Κωνσταντῖνον Καρατζᾶν, ὅπως ἐπιμεληθῇ τῆς «ratification» τῆς συνθήκης.

Τῆς πρεσβείας λοιπὸν ταύτης τὰ χρονικὰ μᾶς περιγράφει εἰς τὸν ἀνευρεθέντα νέον κώδικα τῶν Ἐφημερίδων τοῦ ὁ Κωνσταντῖνος Καρατζᾶς.

Τὴν 31^{ην} Ὀκτωβρίου 1790 ἐκκινεῖ ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως πομπικῶς ἡ πρεσβεία αὕτη, πλαισιουμένη ἀπὸ πλῆθος ἀκολούθων, ὑπηρετῶν καὶ ὑποζυγίων καὶ λαμβάνει τὴν πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ Βραδεμβούργου ὀδικὴν κατεύθυνσιν. Μετὰ πορείαν δὲ 555 $\frac{1}{2}$ ὥρων ἔφθασεν τὴν 5^{ην} Φεβρουαρίου 1791 εἰς Βερολῖνον διανύσασα 302 γερμανικὰ μίλια (τὸ αὐστρ. μίλιον = 7585,94 μ., τὸ δὲ πρωσικὸν = 7532,48 μ.). Ἡ εἰσοδὸς τῶν εἰς τὴν πρωσικὴν πρωτεύουσαν ἐγένετο ἀσυνήθως πομπική. Ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὑποδοχῆς ἦτο ὁ von Diez, ὁ συνάψας τὴν συνθήκην καὶ ὁ διὰ τοῦτο μετακληθεὶς ἐκ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρεσβείας.

Κατὰ τὴν μελέτην τῶν φφ. 2-45, εἰς ἃ περιέχεται ὁδυσσειακὴ ἡ περιγραφὴ τοῦ ταξειδίου τούτου, ὑπὸ τὴν γλαφυρότητα τοῦ ἀπλοῦ ὕφους τοῦ φαναριώτου ἄρχοντος Καρατζᾶ παρουσιάζεται πλῆθος σημαντικωτάτων—ἀγνώστων μέχρι τοῦδε—πληροφοριῶν ἀφορωσῶν κυρίως εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἀνὰ τὰς περιοχὰς ταύτας διαβιούντος τότε Ἑλληνισμοῦ. Εἰς τὴν Ὁρσοβαν, τὸ Τεμισβάρι, τὴν Τζάταν, τὸ Κιετζκιεμέτ, τὸ Βρίν, συναντᾶται μετὰ τῶν αὐτόθι Ἑλλήνων καὶ μᾶς πληροφορεῖ περὶ τῆς καταστάσεώς των.

Εἰς τὰ φφ. 45-138^ν παρακολουθοῦμεν ἐν λεπτομερείαις τὴν κίνησιν τὴν ὁποίαν διαγράφει ἡ πρωσικὴ διπλωματία ἐν τῇ προσπαθείᾳ τῆς νὰ προσαρμόζη ἐκάστοτε τὰς ἐπιδιώξεις τῆς πρὸς τὴν δημιουργουμένην νέαν πολιτικὴν κατὰστασιν. Ἡ προσπάθεια δὲ αὕτη, ἥτις θέτει ἐκτὸς τῆς ἐνεργοῦ πολιτικῆς καὶ αὐτὸν τὸν von Hertzberg, κινεῖται πρὸ τῶν καταπλήκτων ὁμμάτων τοῦ Καρατζᾶ μὲ ἀσυνήθην εἰς ἕναν ἀνατολίτην εὐλυγισίαν καὶ ἡρεμίαν. Εἰς τοὺς χοροὺς τῆς βασιλικῆς αὐλῆς, εἰς τὴν ὄπεραν, εἰς τὰς ἐκδρομὰς καὶ τὰ κυνήγια, τὰ ὁποῖα ἀφηγεῖται μετ' ἐξαιρέτου περιγραφικότητος ἐναλλάσσων ἁρμονικῶς τὴν ἐξιστόρησιν ἰδιωτικῶν αὐλικῶν σκανδάλων μετὰ σπουδαιοτάτων διπλωματικῶν γεγονότων, μαρθάνει οὗτος ὅτι ἡ εὐρωπαϊκὴ διπλωματία οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν πρὸς ὅ,τι ἐν Τουρκίᾳ ἀφελῶς ἐπίστευον περὶ αὐτῆς. Βλέπει ὁ εὐφυὲς φαναριώτης ὀπισθεν τῶν δεξιώσεων, τῶν ὠραίων κυριῶν καὶ τῶν ἐρώτων των, συγκρουόμενα τὰ συμφέροντα τῶν Κρατῶν καὶ διδάσκεται ἐκ τῆς ἐπαφῆς του μετὰ τῶν διαφόρων διπλωματικῶν προσωπικότητων πολλὰ, τὰ ὁποῖα βεβαίως ὁ ἀπολίτιστος προῖστάμενός του οὐδὲ κἄν ὑποψιάζεται. Μαρθάνει ἐπίσης εἰς τὴν εὐρωπαϊκὴν μεγαλόπολιν ὁ φιλομαθὴς Καρατζᾶς καὶ πολλὰ νέα πράγματα, ὡς λ. χ. τὴν ἐφεύρεσιν τῆς «batterie flottante», ἣν καὶ μᾶς περιγράφει λεπτομερῶς, παρακολουθεῖ πειράματα φυσικῆς, γνωρίζεται μὲ τοὺς διαφόρους ἐλληνιστὰς τῶν χρόνων ἐκείνων καὶ γίνεται περιζήτητος ἀπὸ τὸν καλὸν κόσμον τοῦ Βερολίνου.

Εἰς τὰ φφ. 138^ν-160 ὑπάρχει ἡ περιγραφὴ τοῦ ταξειδίου τῆς ἐπανόδου τῆς πρεσβείας. Τὴν 1^{ην} Ἰανουαρίου 1792, μετὰ τὴν λήξιν τοῦ πολέμου, γίνεται ἡ ἐκκίνησις ἀπὸ Βερολίνου διὰ Δρέσδης-Πράγας-Βιέννης-Βουδαπέστης-Βουκουρεστίου πρὸς

Κωνσταντινούπολιν εἰς ἣν ἀφικνεῖται τέλος ὁ Καρατζᾶς τὴν 19^{ην} Μαρτίου 1792.

Καὶ εἰς τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ κώδικος, ὑπὸ τὴν παραστατικωτάτην ἀπλότητα τῆς περιγραφῆς τοῦ Καρατζᾶ, παρακολουθοῦμεν τὴν ἐναλλαγὴν τῶν ὠραιότητας τοπίων τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ τῶν ζωτικωτέρων προβλημάτων τῆς ἐποχῆς καθὼς καὶ τὴν ἀφελῆ ἐξιστορήσιν οἰκογενειακῶν ζητημάτων τοῦ συγγραφέως, διὰ τῆς ὁποίας μάλιστα καὶ συμπληροῦμεν σημαντικῶς τὴν ἐλλιπεστάτην παρὰ Κεραμεῖ (ἐνθ' ἀν. σσ. γ'-δ')¹ βιογραφίαν του.

Εἰς τὰ φφ. 161-166 ὑπάρχει «Κατάστιχον ποστῶν καὶ στασιόνων ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Βερολῖνον, ὡρῶν καὶ ἐξόδων».

Ἡ γλωσσικὴ διατύπωσις καὶ τοῦ κώδικος τούτου εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τῆς λοιπῆς γνωστῆς εἰς ἡμᾶς χρονογραφίας, τὸ ἰδίωμα δηλαδὴ τοῦ Φαναρίου μετὰ τῶν πλείστων του στοιχείων ἐκ τῆς τουρκικῆς καὶ τῶν νεολατινικῶν γλωσσῶν, ἐπηυξημένων ἰδίᾳ καὶ ἔνεκεν τῆς συχνῆς χρήσεως ὅρων διοικητικῶν καὶ διπλωματικῶν.

Μετὰ τὴν ἀνεύρεσιν καὶ τοῦ ὥς ἄνω περιγραφέντος κώδικος ἡ χρονογραφία Κωνσταντίνου Καρατζᾶ τοῦ Μπάνου παρουσιάζει πλεόν χάσματα μόνον διὰ τὰ ἔτη 1769-1776, 1781-1787, 1790 ἀπὸ Ἰουλίου-Ὀκτωβρίου, 1792-1807 καὶ 1812 μέχρι τοῦ θανάτου του. Περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κωδίκων ἐν οἷς θὰ περιλαμβάνοντο τὰ ἐλλείποντα ταῦτα τμήματα οὐδὲν εἶναι δυνατόν μετὰ πιθανότητος νὰ ὑποστηριχθῇ Δυνάμεθα ὅμως πλεόν νὰ ἐκφράσωμεν εἰκασίας ἀσφαλεστέρας περὶ τοῦ τόπου εἰς τὸν ὁποῖον διαμένων ἐκάστοτε ὁ Καρατζᾶς συνέγραφε καὶ τὰ τμήματα ταῦτα τῆς χρονογραφίας του. Καὶ τοῦτο, ὅπερ εἶναι ἐπίσης λίαν σημαντικόν, ἐπιτυγχάνεται μὲ τὰ νέα βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ συγγραφέως, τὰ ὁποῖα μᾶς παρέχει ὁ ἀνευρεθεὶς κώδιξ. Ἀλλὰ περὶ τούτων θὰ διαλάβωμεν εἰς εἰδικὴν περὶ τοῦ Καρατζᾶ καὶ τῆς χρονογραφίας του μελέτην.

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΑ. — Ἐπὶ μιᾷς ἀσυνήθους θολώσεως τῆς ἀτμοσφαίρας συνοδευομένης ὑπὸ λασποβροχῶν*, ὑπὸ *Λεων. Ν. Καραπιπέρη καὶ Στεφ. Δ. Παπαγιαννάκη*. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μαλιέζου.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 30 Μαρτίου μέχρι καὶ τῆς 1 Ἀπριλίου χρονικὸν διάστημα ἐσημειώθη εἰς τὴν ἀνατολικὴν Ἑλλάδα καὶ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου μέχρι καὶ τῆς Κρήτης ἀσυνήθης θόλωσις τῆς ἀτμοσφαίρας ὑπὸ αἰωρουμένου κονιορτοῦ, εἷς τινὰς δὲ τόπους καὶ λασποβροχή.

Φαινόμενα αἰωρουμένου κονιορτοῦ καὶ λασποβροχῆς ἐσημειώθησαν ἐν Ἑλλάδι

* L. KARAPIPÉRIS et E. PAPAYANNAKIS, Sur un trouble atmosphérique extraordinaire accompagné de pluies de boue.